

בש"פ 8792/16 - מייקל גליק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8792/16

כבוד השופטת ד' ברק-ארז
מייקל גליק

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 6.11.2016 במ"ת 8846-09-16 שניתנה על-ידי
כבוד השופט ב' שגיא

עו"ד בועז קינג

בשם העורר:

עו"ד עידית פרג'ון

בשם המשיבה:

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 6.11.2016 (מ"ת 8846-09-16, השופט ב' שגיא). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 6.9.2016 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירה של היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ושתי עבירות הצתה לפי סעיף 448 לחוק העונשין. לפי כתב האישום, בעת שהועסק העורר כשכיר בחברה הוא ביצע את המעשים הבאים: שפך מים על ארון חשמל המצוי במשרדי החברה ובכך גרם לנזק; הצית ארון חשמל במשרדי החברה וכיבה את האש שהצית לאחר מכן; ריסס כתובות שונות על קירות הבניין שבו מצויה החברה; הצית דלת במשרדי החברה ואז כיבה את האש שהצית. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

3. בעניינו של העורר הוגש תסקיר של שירות המבחן, וכן תסקיר משלים. בתסקיר הראשון צוינו נסיבות חייו של העורר, וביניהן עבודתו בחברת אל-על במשך 15 שנה עד לפיטוריו בגין מעשי גניבה ממטלטלין של נוסעים (מעשים שבגינם מתנהל נגדו הליך פלילי נוסף בבית משפט השלום בראשון לציון (להלן: ההליך הנוסף)). עוד צוין בתסקיר כי העורר הוא בעל מאפייני חשיבה נוקשים ובלתי-מסתגלים, אימפולסיבי, מסתיר את קשיו, מתקשה לקבל אחריות למצבו וחסר מערכת תמיכה משפחתית חזקה דייה. כן צוין כי הוא סובל ממצוקה רגשית בבית המעצר. שירות המבחן העריך את רמת המסוכנות הנשקפת מהעורר כגבוהה, וקבע כי המפקחים שהוצעו מטעמו אינם מתאימים, כמי שאינם נתפסים על-ידו כבעלי סמכות. על כן, שירות המבחן המליץ שלא לשחרר את העורר לחלופת מעצר. בתסקיר המשלים שהוגש בהמשך נקבע כי גם פיקוח אלקטרוני בסיוע של בני משפחה לא יבטיח הימנעות הישנותם של מקרי האלימות.

4. ביום 6.11.2016 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. בית המשפט המחוזי קבע כי אין לבחון כל מעשה של העורר בנפרד אלא לראות את המעשים בכללותם, כולל ההליך הנוסף, וכי בחינת התמונה המלאה מעידה על מסוכנות בלתי-מבוטלת של העורר. בית המשפט המחוזי סבר כי העובדה שמעשי העורר בוצעו תוך כדי הליך השיקום שעבר במסגרת ההליך הנוסף מעצימה את המסוכנות העולה ממעשיו. בית המשפט המחוזי ציין כי אין מדובר בכשל נקודתי או חד פעמי של העורר אלא במי שתכן לגרום לנזק בכמה אירועים שונים ואף הצטייד בפריטים שונים מבעוד מועד לצורך כך.

הערר

5. הערר שבפני מופנה נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר העורר טוען כי יש מקום להורות על שחרורו לחלופת מעצר או למצער להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. לטענתו, העבירות המיוחסות לו הן ברף הנמוך של עבירות מסוגן, והתסקיר המשלים, לפיו מיקום המעצר בפיקוח אלקטרוני שהוצע אינו מתאים, נקבע מבלי שנציגי שירות המבחן נפגשו עם העורר פעם נוספת.

6. בא-כוחו של העורר מדגיש כי מדובר באדם שמהלך חייו התאפיין בנורמטיביות. נטען, כי בהליך נוסף שבו הוא עומד לדין בגין מספר מעשי גניבה הוגש בעניינו של העורר תסקיר חיובי ביותר. לטענת בא-כוחו של העורר, עבירות ההצתה לא בוצעו על-בסיס עברייני כדי לפגוע אלא כתוצאה ממצוקה זמנית, ולכן המסוכנות הנשקפת מהעורר היא נמוכה. להערכתו, עצם העובדה שהעורר ביצע את העבירות הנוכחיות, שנבעו מלחץ שאליו נקלע בעת שהיה בתהליך המלווה על-ידי שירות המבחן, הובילה ל"אכזבה רבת" ממנו. בהקשר זה יש לראות, כך נטען, את ההמלצה העדכנית של שירות המבחן. בהמשך לכך, נטען כי זהו אחד מאותם מקרים שבהם יש הצדקה לסטות מהמלצת תסקיר המבחן. לבסוף, העורר חוזר וטוען כי לקח אחריות מלאה על המעשים וכי הוא נעדר עבר פלילי.

7. מנגד, עמדת המדינה היא כי דין הערר להידחות. המדינה מצביעה על החומרה הרבה הטמונה בעבירות ההצתה ועל המסוכנות העולה מן העורר דווקא בשל העובדה ש"רב הנסתר על הנגלה" באשר לטעמים שהובילו אותו לבצע את העבירות. בעיקרו של דבר, המדינה סומכת ידיה על האמור בתסקיר של שירות המבחן.

דיון והכרעה

8. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה כי דין הערר להתקבל.

9. אכן, העבירות המיוחסות לעורר מעוררות דאגה. כמו כן, ניתן להתרשם כי העורר חרג מספר פעמים מן הנתיב הנורמטיבי שבו הלך לאורך מרבית שנות חייו. הדברים משתקפים כמובן בתסקיר המבחן.

10. עם זאת, ומבלי להקל ראש בכל השיקולים שפורטו נכונה בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, התרשמתי היא שהעורר הוא אדם בעל דפוס חיים לא-עברייני שנקלע למשבר. הערכה זו משליכה על הפעלת שיקול הדעת באשר לאפשרות לאיין את מסוכנותו. אינני מקלה ראש במסוכנות זו, אך דומה שפיקוח הדוק במיוחד על-ידי בני משפחה קרובים ומחויבים, שלו יילוה פיקוח אלקטרוני, יכול לתת לדברים מענה. אציין בהקשר זה כי שני הוריו של העורר ואחותו הגיעו לדיון גם בבית משפט זה.

11. לפני סיום אציין כי איני מקלה ראש בהמלצתו של שירות המבחן. יחד עם זאת, כידוע, אין בהמלצת שירות המבחן כדי להחליף את שיקול הדעת שנתון לבית המשפט, ועל כן בסמכותו במקרים המתאימים לדחות את ההמלצה (ראו למשל: בש"פ 3802/15 מדינת ישראל נ' רוזבן, פסקה 9 (2.6.2015); בש"פ 3474/16 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 19 (3.5.2016)). בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, אני סבורה כי קיימת הצדקה לעשות כן.

12. בשים לב לכל אלה, אני סבורה כי יש מקום לאפשר את מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני. אני מורה אפוא על החזרת הדיון לבית המשפט המחוזי על מנת שיורה כך לצד קביעת תנאים הדוקים שיבטיחו את איון מסוכנותו של העורר. דיון כאמור יתקיים בהקדם האפשרי בהתאם ליומן המעצרים של בית המשפט המחוזי.

13. סוף דבר: הערר מתקבל כאמור בפסקה 12 לעיל.

ניתנה היום, י"ט בחשוון התשע"ז (20.11.2016).

ש ו פ ט ת